

Yeni sayıda...

Mülkiye Dergisi'nin 2016 yılının ilk sayısı "Yerelden Evrensele Haklar, Aktörler ve Politikalar" temasıyla karşınızdadır. Bu sayımızda AKP'nin insan hakları söylemi, CHP seçmenlerinin din algıları, demokratik özerklik tartışmaları, mülteciler sorunu, kadın hakları söylemi, eğitim-kalkınma ilişkisi gibi Türkiye'deki güncel politikaların ve tartışma alanlarının yanı sıra siyasi İslam, post-neoliberalizm, şiddet gibi sosyal bilimlerdeki evrensel tartışmalara dair makalelere yer verdik.

Son birkaç sayıdır belli bir tema çerçevesinde yazı çağrısı yapmamış olsak da, dergimize genellikle dünya ve ülke sorunlarını eleştirel ve bilimsel anlayışla tartışan makalelerin gönderilmesi, bunların ortak bir başlık altında adlandırılmasını olanaklı kılıyor. Bu durum aynı zamanda Mülkiye Dergisi'nin dünya ve ülke gündeminin nabzını tutan eleştirel bir sosyal bilimler dergisi olma kimliğinin de yerleşmiş olduğunu gösteriyor. Günümüzde nitelikten çok niceliği, özgür düşünceden çok anaakım düşüncelerin tekrarını ön plana çıkaran yayın anlayışına karşı ulusal ve uluslar arası atıf endekslerince taranan bu nitelikte bir derginin yayın politikasının sürdürülmesinde özgür düşünen akademisyenlerin varlığı kadar, bu geleneği sürdüren editörlerin ve yayın kurullarının da katkısı çok büyük kuşkusuz. Bu nedenle bugüne kadar Mülkiye Dergisi'ne emeği geçen herkese bir kez daha teşekkür ederiz.

Dergimizin ilk makalesi Elçin Aktoprak'ın "Evrensellik'ten Kültürel Göreliliğe: AKP Dış Politikasında İnsan Hakları Söylemi" başlıklı makalesi. Aktoprak, AKP'nin insan hakları algısının güvenlik ve özellikle de kültürel görelilik üzerinden inşa edildiğini iddia ederek AKP dış politikasında insan hakları söylemini devlet, ulusal kimlik, değerler ve dış politika bağlamında değerlendiriyor. Makale, AKP'nin dava olarak adlandırdığı "Yeni Türkiye"'nin inşasında kültürel görelilik olgusunu insan hakları bağlamında ele alması açısından da önem taşıyor.

"Arap Dünyasında Demokratikleşme Süreçleri ve Siyasal İslam: Müslüman Kardeşler ve En-Nahda Hareketi Üzerine Bir Karşılaştırma" başlıklı makalesinde Özge Özkoç, siyasal iktidarların örgütleniş tarzları, muhalif unsurlar ve İslami hareketlerin gelişimi açısından benzerlik gösteren Mısır ve Tunus'ta gerçekleştirilen ilk demokratik seçimlerden başarıyla çıkan Müslüman Kardeşler ve en-Nahda hareketini karşılaştırıyor. Makale, en-Nahda hareketi Tunus siyasal sistemine dâhil olurken, Mısır'da Müslüman Kardeşler örgütünün rejim tarafından neden tasfiye edildiğini ana akım literatürün kültürel özcülüğünü reddederek farklı bir perspektifle değerlendiriyor. Mısır ve Tunus'ta İslam'ın etkisinin yanı sıra ordunun, muhalefetin ve sendikal hareketin sistem içerisindeki

rollerinin değerlendirildiği bu makale, bu ülkelerdeki gelişmeleri farklı bir perspektiften okumak isteyenler için önemli bir başvuru kaynağı niteliğinde.

Kurtuluş Cengiz, “CHP Semenlerinin Din Algıları ve Pratikleri” başlıklı makalesinde CHP seçmenlerinin din hakkındaki düşünceleri ve dini nasıl yaşadıklarına ilişkin sorulara, yapılan bir anket çalışması çerçevesinde yanıt veriyor. CHP’nin din konusundaki siyasetinin sıklıkla eleştirilere konu olduğu düşünüldüğünde CHP seçmenlerinin dini algılayış biçimleri ve gündelik yaşam pratiklerinde dine verdikleri yere ilişkin yapılmış bu çalışmanın sonuçlarının, güncel tartışmalara önemli bir katkı sağlayacağı söylenebilir.

“Yerel Yönetimlerde Siyasal Açıdan Farklı Yerel zerklik Uygulamaları ve örnekleri” başlıklı makalesinde Taylan Koç, yerel özerklik kavramını tartıştıktan sonra farklı ülkelerdeki yerel özerklik uygulamalarını ele alarak “küreselleşmeci yerelleşme” anlayışına alternatif bir yerel özerklik anlayışının temellerini ortaya koymaya alışıyor. Makalenin son bölümü, Türkiye gündeminde önemli tartışmalara neden olan “demokratik özerklik” yaklaşımının bu çerçevede tartışılmasına ayrılmış.

Halil Buyruk, “Ekonomik Kalkınma Hedefinden Bin Yıl Kalkınma Hedeflerine: Eğitim-Kalkınma İlişkisine Dair Bir zmleme” başlıklı makalesinde hâkim kalkınma paradigması ve eğitim ilişkisini temel alıyor. Bu ilişkideki dönüşümü ve Türkiye’deki yansımalarını belli dönemler itibariyle kalkınma planları çerçevesinde inceleyen bu çalışma, kalkınma ve eğitim ilişkisinin dünyada yaşanan değişime paralel bir seyir izlediğini ortaya koyuyor.

Bu sayımızın bir diğer makalesi ülke ve dünya gündeminin en önemli sorun alanlarından birisi olan mülteciler konusunu ele alıyor. Ülkü Doğanay ve Hatice oban Keneş “Yazılı Basında Suriyeli ‘Mülteciler’: Ayrımcı Söylemlerin Rasyonel ve Duygusal Gereelerinin İnaşası” başlıklı makalelerinde Türkiye’deki, üç anaakım gazetede yer alan haberleri ve köşe yazılarını eleştirel söylem analizi yöntemiyle inceleyerek Suriyeli mültecilerin Türkiye’deki varlığının gazetelerde hangi olay veya sorunlar etrafında sorunlaştırıldığını ve onlara yönelik ayrımcı kanı ve yargıları yeniden üreten içeriklerin hangi gereelerle meşrulaştırıldığını araştırıyorlar.

İnan zdemir Taştan, Türkiye’de kadın haklarına ilişkin canlı tartışmaların yaşandığı ve yasal düzenlemelerin yapıldığı 2000’li yılların ilk yarısını ele alarak bu dönemdeki tartışmaların Cumhuriyet’in ilk yıllarındaki Kemalist söylemden farklılaşan ve örtüşen yanlarını ortaya koymaya çalışıyor. “ağdaşlığın Simgesi ve Ulusun Faziletli Anası’ndan ‘Kendi Hayatının znesi Olan zgr Kadın’a: 2000’li

Yılların İlk Yarısında TBMM’de ve Feminist Kampanyalarda Kadın Hakları Söylemi” başlıklı makalede, feminist kadın örgütlerinin kampanya metinleri ve TBMM genel kurul tartışmaları incelenerek, kadın örgütlerinin ve milletvekillerinin söyleminde Kemalist kadın hakları söyleminin varlığını sürdürdüğü, fakat aynı zamanda feminist kadın hakları söyleminin kendisine önemli bir alan açtığı sonucuna ulaşıyor.

Ali Somel’in “Bir Kamu Politikası Olarak Post-Neoliberalizm” başlıklı makalesi, 2008 krizinden sonra ortaya çıkan ve Latin Amerika solunun stratejilerinde gündeme gelen post-neoliberalizm tartışmalarını Marksist bir perspektiften tartışıyor. Makale post-neoliberalizmin neoliberalizmden bir kopuş içermediğine dair önemli argümanlar sunarak konuyu Türkiye gündeminde tartışmaya açması açısından da önem taşıyor.

Bu sayımızda yer alan son makale ise Özkan Ağaş tarafından kaleme alınan “Guernica’nın İzinde: İnsan, Hayvan ve Şiddet” başlığını taşıyor. Pablo Picasso’nun 1937 tarihli Guernica tablosunu ikonografik çözümleme yönteminin ötesine geçerek tablonun ait olduğu dönem, Picasso’nun sanatı ve siyaset kuramındaki tartışmalardan yola çıkarak değerlendiren Ağaş, Guernica’daki boğa figürüne dikkatleri çekerek tablonun sadece bir savaş eleştirisi ve zulüm tasviri olmadığını iddia ediyor ve bizi insan, hayvan ve şiddet üzerine düşünmeye davet ediyor.

Dergimizin kitap incelemesi bölümünde, İpek Özkal Sayan, editörlüğünü Barış Övgün’ün yaptığı “AKP Nasıl Yönetti? (2002-2015)” kitabını anlatıyor. Özkal Sayan, 2002-2015 yılları arası AKP dönemindeki kamu yönetimi uygulamalarının analiz edildiği kitapta yer alan makalelerin kısa birer tanıtımını yapıyor.

Mülkiye Dergisi, bu sayıda bir söyleşi dizisine başlıyor. Dergimiz, Aydın Ördök’in “farklı dönemlerde şu ya da bu yolla siyasal iktidarların, üniversitenin gadrine uğramış” akademisyenlerle yaptığı söyleşiyi birkaç bölüm halinde yayınlayacak. “Üniversite, Özerklik ve Derin Düşünme Üzerine” yapılan söyleşilerin ilk bölümü Korkut Boratav ve İsmail Beşikçi ile. Özgür ve eleştirel düşünen binlerce akademisyenin yalnızca düşüncelerini ifade ettiği için adli ve idari soruşturmalara, işten atmalara, gözaltılara hatta hücre hapsine maruz kaldığı bu dönemde düşünce dünyasına yön vermiş Korkut Boratav ve İsmail Beşikçi gibi iki önemli aydınımızın üniversiteye ilişkin görüşlerini ve geçmiş deneyimlerini okumanın günümüze ışık tutacağını düşünüyoruz.

Görüldüğü gibi Mülkiye Dergisi, yerelden evrensel dünya ve ülke gündemindeki önemli tartışma alanlarını yakından izlemeye devam ediyor. Başta bu nitelikte bir sayı hazırlamamızı olanaklı kılan yazarlarımız olmak üzere, Recep Aydın

ve Nisan Kuyucu'dan oluşan editöryel ekibimize, derginin sekretaryasını ve koordinasyonunu yürüten Hatice Ayrancı'ya, derginin dizgisini özenle yapan Alsu Yalçıntaş'a, makaleleri değerlendiren hakemlerimize ve bu sayının hazırlanmasında emeği geçen herkese Mülkiye Dergisi adına teşekkür ederim.

Yeni sayıda görüşmek dileğiyle...

Meltem Kayıran